

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

07 серпня 2018 р.

Київ

№ 394-р

Про визнання підтримки суб'єктів господарювання, зазначеної у повідомленні, такою, що не є державною допомогою відповідно до Закону

Антимонопольний комітет України, розглянувши повідомлення про нову державну допомогу (далі – Повідомлення) (zareestrowane в Комітеті 10.05.2018 за № 227-ПДД), надіслане листом Департаменту забезпечення ресурсних платежів Сумської міської ради (далі – Департамент Сумської МР) від 07.05.2018 № 06.01-16/1568, яке було подано на виконання статті 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та за формою, що передбачена додатком 1 до Порядку подання та оформлення повідомлення про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04.03.2016 № 2-рп та zareestrowanого у Міністерстві юстиції України 04.04.2016 за № 501/28631 (далі – Порядок 2-рп),

ВСТАНОВИВ:

- (1) Сумська міська рада (майдан Незалежності, 2, м. Суми, 40030, ідентифікаційний код юридичної особи 23823253).

1.1. ОТРИМУВАЧ ПІДТРИМКИ

- (2) Суб'єкти господарювання.

1.2. МЕТА (ЦІЛЬ) ПІДТРИМКИ

- (3) Метою (ціллю) підтримки є сприяння окремим видам господарської діяльності.

1.3. ОЧІКУВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

- (4) Підтримка отримувачів державної підтримки.
- (5) Розвиток малого та середнього підприємництва шляхом зниження податкового навантаження.

1.4. ФОРМА ПІДТРИМКИ

- (6) Встановлення ставок податків.
- (7) Пільги із сплати земельного податку.
- (8) Встановлення орендної плати за користування земельними ділянками.

1.5. ПІДСТАВА ДЛЯ НАДАННЯ ПІДТРИМКИ

- (9) Податковий кодекс України (далі – Кодекс).
- (10) Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні».
- (11) Постанова Кабінету Міністрів України від 24.05.2017 № 483 «Про затвердження форм типових рішень про встановлення ставок та пільг із плати земельного податку та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки».
- (12) Проект рішення Сумської міської ради «Про встановлення плати за землю» (далі – Проект рішення).

1.6. ТРИВАЛІСТЬ ПІДТРИМКИ

- (13) 01.01.2019 – 31.12.2019.

1.7. ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ПРОГРАМИ

- (14) Відповідно до інформації, доданої до Повідомлення:
 - ставки земельного податку, орендної плати за землю, передбачені додатками 1, 3 до Проекту рішення, встановлені на виконання вимог статті 274 та 288 Податкового кодексу України, постанови Кабінету Міністрів України від 24.05.2017 № 483 «Про затвердження форм типових рішень про встановлення ставок та пільг із плати земельного податку та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки», залежно від видів цільового призначення земель, визначених Класифікатором видів цільового призначення земель, затвердженим наказом Державного комітету України із земельних ресурсів від 23.07.210 № 548 для невизначеного кола осіб;
 - підставами для надання податкових пільг є особливості, що характеризують певну групу платників податків, вид їх діяльності, об'єкт оподаткування або характер та суспільне значення здійснюваних ними витрат (ст. 30.2 Податкового кодексу України).
- (15) Відповідно до Проекту рішення:
- (16) ставки земельного податку встановлюються відповідно до цільового призначення земель, передбаченого Класифікатором видів цільового призначення земель для невизначеного кола осіб;
- (17) пільги для фізичних та юридичних осіб, надані відповідно до пункту 284.1 статті 284 Кодексу, поширюються на:
 - фізичних та юридичних осіб відповідно до статей 281 та 282 Кодексу – 100 відсотків;

- земельні ділянки, які не підлягають оподаткуванню земельним податком, визначені статтею 283 Кодексу – 100 відсотків;
 - органи державної влади та органи місцевого самоврядування, органи прокуратури, заклади, установи та організації, спеціалізовані санаторії України для реабілітації, лікування та оздоровлення хворих, військові формування, утворені відповідно до законів України, Збройні Сили України та Державна прикордонна служба України, які утримуються за рахунок коштів державного або місцевого бюджетів, – 100 відсотків;
 - підприємства та заклади комунальної форми власності, засновниками яких є Сумська міська рада та Сумська обласна рада, за відповідними основними видами діяльності – 100 відсотків;
 - підприємства та фізичні особи – підприємці малого та середнього бізнесу, в яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 250 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суми, еквівалентної 50 мільйонам євро, визначеної за середньорічним курсом Національного банку України, виключно за земельні ділянки, право власності на які зареєстровано у порядку, встановленому законодавством, та відповідними основними видами діяльності (переліком згідно з додатком 2) – 50 відсотків;
- (18) ставки орендної плати за користування земельними ділянками встановлюються відповідно до Класифікатора видів цільового призначення земель для невизначеного кола осіб.

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

3.1. Ознаки державної допомоги

- (19) Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) державна допомога суб'єктам господарювання (далі – державна допомога) – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.
- (20) Державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:
- підтримка надається суб'єкту господарювання;
 - державна підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
 - підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
 - підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.

3.2. Податкові пільги як об'єкт державної допомоги

- (21) Відповідно до статті 140 Конституції України місцеве самоврядування є правом територіальної громади - жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища та міста - самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України.
- (22) Місцеве самоврядування здійснюється територіальною громадою в порядку, встановленому законом, як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування: сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи.

- (23) Статтею 143 Конституції України встановлено, що територіальні громади села, селища, міста безпосередньо або через утворені ними органи місцевого самоврядування управляють майном, що є в комунальній власності; затверджують програми соціально-економічного та культурного розвитку і контролюють їх виконання; затверджують бюджети відповідних адміністративно-територіальних одиниць і контролюють їх виконання; встановлюють місцеві податки і збори відповідно до закону; забезпечують проведення місцевих референдумів та реалізацію їх результатів; утворюють, реорганізують та ліквідовують комунальні підприємства, організації і установи, а також здійснюють контроль за їх діяльністю; вирішують інші питання місцевого значення, віднесені законом до їхньої компетенції.
- (24) Згідно з статтею 144 Конституції України органи місцевого самоврядування в межах повноважень, визначених законом, приймають рішення, які є обов'язковими до виконання на відповідній території.
- (25) Статтею 1 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено, що територіальна громада - жителі, об'єднані постійним проживанням у межах села, селища, міста, що є самостійними адміністративно-територіальними одиницями, або добровільне об'єднання жителів кількох сіл, що мають єдиний адміністративний центр.
- (26) Відповідно до пункту 24 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виключною компетенцією сільських, селищних, міських рад є встановлення місцевих податків і зборів відповідно до Кодексу.
- (27) Статтею 63 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено, що доходи місцевих бюджетів формуються за рахунок власних, визначених законом, джерел та закріплених у встановленому законом порядку загальнодержавних податків, зборів та інших обов'язкових платежів.
- (28) Відповідно до статті 8 Кодексу в Україні встановлюються загальнодержавні та місцеві податки та збори. До загальнодержавних належать податки та збори, що встановлені Кодексом і є обов'язковими до сплати на усій території України, крім випадків, передбачених Кодексом.
- (29) До місцевих належать податки та збори, що встановлені відповідно до переліку і в межах граничних розмірів ставок, визначених Кодексом, рішеннями сільських, селищних, міських рад та рад об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, у межах їх повноважень, і є обов'язковими до сплати на території відповідних територіальних громад.
- (30) Відповідно до підпункту 12.3.7 пункту 12.3 статті 12 Кодексу не дозволяється сільським, селищним, міським радам та радам об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, встановлювати індивідуальні пільгові ставки місцевих податків та зборів для окремих юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців і фізичних осіб або звільняти їх від сплати таких податків та зборів.
- (31) Статтею 274 Кодексу визначено, що:

- ставка податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено, встановлюється у розмірі не більше 3 відсотків від їх нормативної грошової оцінки, для земель загального користування - не більше 1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки, а для сільськогосподарських угідь - не менше 0,3 відсотка та не більше 1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки;
- ставка податку встановлюється у розмірі не більше 12 відсотків від їх нормативної грошової оцінки за земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні суб'єктів господарювання (крім державної та комунальної форми власності).

(32) Відповідно до пункту 284.1 статті 284 Кодексу, зокрема, органи місцевого самоврядування встановлюють ставки плати за землю та пільги щодо земельного податку, що сплачується на відповідній території.

(33) Згідно із статтею 264 Угоди про асоціацію Сторони домовились, що вони застосовуватимуть положення Угоди з використанням як джерела тлумачення критеріїв, що впливають із застосування статей 106, 107 та 93 Договору про функціонування Європейського Союзу, зокрема відповідну судову практику Суду Європейського Союзу, а також відповідне вторинне законодавство, рамкові положення, керівні принципи та інші чинні адміністративні акти Союзу.

(34) Відповідно до частини першої статті 107 Договору про функціонування Європейського Союзу (далі – ДФЄС) якщо в Договорах не обумовлено інакше, допомога, яку в будь-якій формі надає держава-член або яку надано за рахунок державних ресурсів, що спотворює або загрожує спотворити конкуренцію, надаючи переваги певним суб'єктам господарювання або виробництву певних товарів, є несумісною з внутрішнім ринком тією мірою, якою вона впливає на торгівлю між державами-членами.

(35) Відповідно до Повідомлення Європейської комісії щодо поняття державної допомоги згідно зі статтею 107 (1) Договору про функціонування Європейського Союзу (далі – Повідомлення Європейської комісії) щодо фіксованих ставок податків для певних видів діяльності, встановлено наступне.

(36) Застосування окремих положень, які не містять елементів дискреційного характеру, наприклад, щодо розрахунку податку на прибуток за фіксованою ставкою, може виправдовуватися характером та загальною концепцією системи оподаткування, якщо такі положення розроблені з урахуванням специфічних вимог бухгалтерського обліку або ролі земельних активів у певних галузях.

(37) У таких випадках зазначені положення не мають вибіркового характеру за умови дотримання таких умов:

- фіксовані ставки застосовуються з метою запобігання диспропорційному адміністративному навантаженню на деякі типи суб'єктів господарювання, з огляду на їх розмір або сферу діяльності (наприклад, на компанії в галузі сільського господарства або рибництва);
- встановлення фіксованих ставок для певних суб'єктів господарювання загалом не виражається у зменшенні податкового навантаження на таких суб'єктів порівняно з іншими суб'єктами господарювання та не надає переваг жодній категорії таких суб'єктів.

(38) Згідно з пунктом 174 Повідомлення Європейської комісії, податкові рішення надають вибіркові переваги для своїх адресатів, зокрема, коли:

- відповідне рішення про встановлення ставки податку неправильно застосовує національне податкове законодавство, і це призводить до зменшення суми податку;
- рішення не доступне підприємствам, що мають аналогічну юридичну та фактичну ситуацію; або
- орган надає більш «сприятливий» режим оподаткування порівняно з іншими платниками податків в аналогічному фактичному та юридичному становищі.

(39) У розумінні статті 107 (1) ДФЄС перевагою вважається будь-яка економічна вигода, яка була б недоступною для суб'єкта господарювання за звичайних ринкових умов, тобто за відсутності втручання держави.

(40) Отже, не всі заходи, які сприяють суб'єктам господарювання, вважатимуться заходом державної допомоги, а тільки ті, що вибірково надають переваги окремим суб'єктам господарювання або категоріям суб'єктів господарювання чи окремим галузям економіки.

(41) Матеріальна вибірковість заходу передбачає, що він поширюється лише на окремі суб'єкти господарювання (їх групи) або окремі галузі економіки певної держави-члена.

(42) Заходи загального застосування, що не надають переваг лише окремим суб'єктам господарювання або окремим товарам, не підпадають під дію статті 107 (1) ДФЄС.

(43) Відповідно до статті 1 Закону, державна підтримка вважається державною допомогою, якщо така підтримка, крім відповідності іншим умовам, спотворює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.

4. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗГЛЯДУ ПОВІДОМЛЕННЯ

(44) Відповідно до Проекту рішення Сумської міської ради ставки земельного податку та ставки орендної плати за користування земельними ділянками встановлено відповідно до законодавства України, залежать від призначення землі та не мають індивідуального характеру для окремих суб'єктів господарювання.

(45) Разом з тим, Проектом рішення встановлено категорії осіб, які звільняються (комунальні підприємства, засновниками яких є Сумська міська рада та Сумська обласна рада) або частково звільняються (суб'єкти малого та середнього підприємництва, які здійснюють виробництво товарів) від сплати земельного податку.

(46) Отже, встановлення ставки земельного податку та ставки орендної плати за користування земельними ділянками відповідає Кодексу, не надає переваг суб'єктам господарювання і не містить вибіркового характеру, тобто зазначений захід не є державною допомогою відповідно до статті 1 Закону.

(47) Однак встановлення пільг із сплати земельного податку може містити ознаки вибірковості та надання переваг для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності, отже, зазначений захід має ознаки державної допомоги.

(48) На підставі викладеного, а також інформації та документів, доданих до Повідомлення, встановлено, що в Комітеті відсутня інформація, необхідна для всебічного та об'єктивного розгляду допустимості державної допомоги, зокрема:

- повний перелік суб'єктів господарювання, що звільняються від сплати земельного податку;
- перелік конкурентів суб'єктів господарювання, що звільняються від сплати земельного податку;
- чи має така державна допомога стимулюючий ефект;
- чи обмежені негативні наслідки такої допомоги та інше.

(49) Отже, з огляду на зазначене і відсутність повної, всебічної, ґрунтовної інформації та документів, необхідних для розгляду державної допомоги у формі встановлення пільги із сплати земельного податку, є необхідність у проведенні поглибленого аналізу допустимості державної допомоги для конкуренції відповідно до Закону. Тобто, зазначене питання буде виділено в окреме провадження.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 16 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 8 і 10 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та пунктом 14 розділу IV Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 4 березня 2017 року № 2-рп, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 4 серпня 2016 року за № 501/28631, на підставі інформації, наданої Департаментом забезпечення ресурсних платежів Сумської міської ради, Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

Визнати, що підтримка (фінансування), яку буде надавати Сумська міська рада відповідно до проекту рішення Сумської міської ради «Про встановлення плати за землю» в частині встановлення ставки земельного податку та ставки орендної плати за користування земельними ділянками в межах Податкового кодексу України, не є державною допомогою відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

Відповідно до частини десятої статті 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» Антимонопольний комітет України може відкликати прийняте ним рішення, якщо воно прийнято на підставі недостовірної інформації, що призвело до прийняття необґрунтованого рішення, та прийняти нове рішення у порядку, встановленому цією статтею.

Голова Комітету

Ю. ТЕРЕНТЬЄВ